

הכנה לחג השבועות - תשע"ג

קורא ולומד יקר! כדי להפיק את התועלת הרצויה כראי ללמוד דף זה כמה פעמים קודם החג, וכן קודם כל פעולה ומצוה ולעורר רגשי הלב והנפש כראוי, הזמנים המצוי"ב הם ע"פ לוח ההלכות והמנהגים וברשותם | יו"ל ע"י הרצון לזיכוי הרבים, מופץ ב- 20,000 עותקים.

* באם הנך חפץ לזכות ליטול חלק באלפי זכויות של חיזוק בכלל ישראל, בהצעת עלון זה - לתרומות והנצחות/הערות והארות, בפקס 1535-4845-16 ובעזר"י נחזור אליך

סגולת ק"ד פרוטות: מפורסם מהגר"ח פלאגי סגולה לחשוכי בנין להפריש היום צ"א ועוד י"ג פרוטות, וליתנם לת"ח עני.

* **שטיחת עשבים בבית / ביהכ"נ:** נוהגים לשטוח עשבים בביהכ"נ ובבתים זכר לשמחת מתן תורה (רמ"א - תצ"ד/ג) ויש שלא נהגו בביהכ"נ (כדעת הגר"א) **אזהרה:** יש להזהיר הקטנים היוצאים לקטוף מיני עשבים ופרחים שלא יביאו מן הגזל.

* **תספורת:** מסתפרין לכבוד יו"ט (גם להנוהגים כהאר"י שלא להסתפר כל ימי הספירה).

* **נטילת צפרניים:** נוטלים הצפרניים קודם הטבילה, ומותר ליטול אף צפרני הרגליים כשטובלים לכבוד יו"ט (מטה אפרים תרפה/יג. ובאל"מ שם - כא)

* **טבילה במקווה טהרה:** חייב אדם לטהר עצמו ברגל, וכל שכן ברגל הזה שבו טבלו את עצמן כל ישראל אנשים ונשים בציווי הש"י (של"ה מס' שבועות - א' וע"ע בטור או"ח - תר"ג) **כוונת הטבילה:** להתקדש ולהטהר ולקבל על עצמינו קדושת היום הבעל"ט.

***

* **הכנה דרבה למתן תורה:** מה מאוד ראוי לבן העליה לאחר שנתקדש ונטהר בעלותו ממי הטבילה לסור תיכף לביהכ"נ וללמוד בהתלהבות מדברי חז"ל הקדושים בעניני מתן תורה ומעמד הר סיני, לעורר את עצמו ולהכין את נפשו לקראת היום הגדול, בידעו דברי הרמח"ל שבכל שנה ושנה מתעורר מחדש אותן השגות אלוקיות שניתן לנו בימים ההם.

* **מראי מקומות:** * שבת פ"ח. * פסחים סח. * פסוקי התורה שבספר שמות - י"ט (בהתלהבות ובהתבוננות בדברי מפרשי התורה שם). * ביאורי הפסוקים הנ"ל באור החיים הקדוש (בפרט פסוקים א-ב ולצייר דבריו במוחש). * יסוד ושורש העבודה (ח"ב ט"ז). * פלא יועץ (ערך עצרת). * של"ה הק' (ריש מס' שבועות).

* **חשבון הנפש:** יתבונן בנפשו מה מצבו בלימוד התורה, ויכין עצמו ליום הדין על ביטול תורה (כמבואר בשל"ה שם) ויעשה תשובה מעומק לב על העבר ויתחנן ויבקש על העתיד שיזכה לאהבת תורה והתמדתה, הבנת הלימוד בלא מכשול, ולהמשך דורותיו בנין וב"ב אוהבי תורה והוגיה בטהרה (עצה טובה: ליישב במקום שקט ולעורר ריגשי הלב כראוי).

***

* **מנחה:** טוב שיתפלל מנחה מוקדם כדי שיוכל לקבל את החג מתוך - קבלת פנים - של לימוד התורה.

* **תפילה בכוונה:** יתפלל בכל לב כראוי לתפילה של ערב יו"ט קדוש שכזה. ויבקש שיזכה לנצל את החג על כל סגולותיו.

* **הכנת הנרות:** עדיף להכין את הנרות מבעוד יום (שלא ליכנס לדי שאלות בהלכה).

* **נר נשמה:** ידליק קודם יו"ט משום חשש נר של בטלה ביו"ט (שו"ע - תקי"ד/ה). **אם לא הדליק מעריו"ט:** ידליק בחדר שמוסיף אורה, ובשעת הדחק אפשר להתיר בכל גווני (ביאה"ל שם ד"ה נר).

* **והשינה משוכחת:** עיצה טובה קמ"ל - לישן מעט בערב יו"ט, לאגור כוחות להיות ער כלילה הבעל"ט. ועי"ז הוא וליבו ערים לניצול הלילה הקדוש בלי כובד ראש ועצלות.

ראש חודש סיון (ערש"ק במדבר): שואלים ודורשין בהלכות עצרת (משנ"ב תכט/א בשם הגר"א)

***

שב"ק קודם יו"ט שבועות:

* **שחרית:** אומרים אב הרחמים, גם אם יש ברית מילה וכדו' (משנ"ב רפ"ד/יח)

* **מנחה:** אין אומרים צדקתך צדק (שו"ע רצ"ב/ב).

* **מעריב (מוצש"ק):** אין אומרים ויהי נועם - ואתה קדוש (רמ"א סי' רצ"ה).

***

יום א' - ג' סיון: מתחיל שלושת ימי הגבלה

* **מתחזקים בלימוד התורה:** ימי סגולה הם שכל שלומד בהם בהתמדה רבה ממש בלי ביטול תורה לרגע, יצליח בכל השנה בעליה בתורה" (הגר"ש רחוקוב, מפי תלמידו הגר"ש וולבה), בחודש זה נתבעים יותר על ביטול תורה ודברים בטלים (מועד לכל חי - ח/ט).

* **מתחזקים בטהרה ופרישות:** "בג' ימי הגבלה מתנוצצת אותה הטהרה שהיתה בימים ההם שלפני מתן תורה" (החסיד יעב"ץ), וע"ע בכנה"ג או"ח סי' ר"מ. **מתחזקים בשמירת העיניים בדרך.**

* **טבילה בכל יום מג' ימי הגבלה:** "ויש אומרים דיש לטבול ג"כ ג' ימים קודם שבועות כדי לקיים מצוות פרישה (כף החיים - תצ"ד/ג).

***

ימים שקודם יו"ט (הכנת היו"ט):

* **הכנת המאכלים:** בני הבית יכינו מאכלי חלב לקיים המנהג (רמ"א שם), **טעם המנהג:** עיין מג"א (שם סק"ו) ואני שמעתי וכו' וירדו מן ההר לביתם לא מצאו מה לאכול תיכף כי אם מאכלי חלב וכו' כי הכלים שהו להם מקודם... נאסרו להם (משנ"ב תצ"ד ו-ב) וי"א מפני שחששו ישראל לאכול חלב קודם מתן תורה (טעמי המנהגים), **וכן יכינו מטעמים מתוקים וערבים לחיך כל אחד לפי הערב לו והטעים לחיכו, ויש נוהגים בחלב ודבש עדה"פ דבש וחלב תחת לשונך" (סדר היום).**

* **קניות לחג:** חייב אדם לשמח בניו ובני ביתו ברגל (פסחים קט:). כיצד משמח? הקטנים נותן להם קליות ואגוזים, והנשים קונה להם בגדים ותכשיטין כפי ממונו (שו"ע - תקכ"ב/ב).

- **פרטים טכניים** * צרכי סעודה * יין * נירות * נר נשמה (ליזכור ולהדלקת נרות).

* **הזמנת אורחים:** השותה ביו"ט ואינו מאכיל ומשקה לעניים אין זו שמחת מצוה אלא שמחת כרסו בלבד (רמב"ם פ"ו מיו"ט הי"ח) ולכן יזמין עניים לסעודת יו"ט. **ואם אין לו עני** - יתן לבית התבשיל וכיוצ"ב דמי מזון ב' סעודות לעניים (עצה טובה קמ"ל).

***

יום ג' - ערב יו"ט שבועות:

* **שחרית** יש אומרים לכון בברכת התורה לפטור רק עד יום המחרת, ואז יוכל לברך לכו"ע ברכה"ת בשחרית דיו"ט אף שהיה נייעור כל הלילה (מג"א - תצ"ד. עי' נשמ"א כלל ט' אות ג' דלא מהני).

* **צדקה:** מטו משמיה דמהרח"ו (ר' חיים ויטאל), דעיקר חג השבועות הוא נתינת צדקה לעניים.

- תפילת שחרית בזמן
- לימוד קצת אחר התפילה
- פת שחרית
- סדר לימוד כפי הפנאי
- נתינת צדקה לעניים
- שטיחת עשבים
- הזמנת אורחים לסעודת יו"ט
- תספורת לכבוד יו"ט
- נטילת צפרניים קודם טבילה
- טבילה במקווה טהרה
- הכנה ע"י לימוד מאמרי חז"ל
- חשבון הנפש
- מנחה
- הכנת הנרות ושא"ד
- שינה קצת לכבוד יו"ט
- נר "ארציטי" - יזכור

* **ברכת אהבת עולם:** יכוין מאוד מאוד בתיבות "חוקים ומשפטים" אותנו למדת וכו' ונשמח בדברי תורתך", ויודה להקב"ה בהודאה עצומה על כי זה היום עשה ה' לבחור בעם קדוש משבעים מופרשה וקדשם בתורת אמת ובחוקים ישרים (יסוד ושוש העבודה - ט,ו) וכן בשארי חלקי התפילה כמבואר שם במועדים.

***

* **הדלקת נרות:** להנהיגים להדליק בשובם מביהכ"נ קודם קידוש. ראה לעיל (ערב החג).

***

סעודת החג

כדאי מאוד קודם הקידוש לעורר את בני הבית: לקראת איזה חג אנו הולכים לקדש מה רב גדלותו ועוצמתו כמבואר בספרים הנ"ל (דברים קצרים ואיכותיים).

* **קידוש:** קודם הקידוש יזהיר את הנשים אם ברכו שהחיינו בהדלקת הנרות שיזהרו שלא לענות אמן על ברכת שהחיינו שיברך בקידוש שלא יעשו הפסק בין הקידוש לשתיה (ע"י דרך החיים די קידוש - ה, שבה"ל ח"ג סי' ס"ט).

* **ברכות הקידוש:** מתחיל בורא פרי הגפן. קידוש של יום. שהחיינו. [בכוונה ובהתעוררות ובהודאה עצומה שנתן לו חיים וקיימו והגיעו לזמן הנשגב הזה].

* **בציעת הפת:** בוצעים ב' החלות יחד זה על זה (כהגר"א) אם רוצה לבצוע רק א', יקח את העליונה ויבצע (שו"ע רע"ד/א, ודלא כבליל שבת שנוהגים עפ"ק לבצוע התחתונה).

* **כוונת הסעודה:** יכוין לקיים מצות שמחת יום טוב (מג"א תקמ"ו - ד ותקצ"ז - ג, דגם בליל יו"ט יש חיוב שמחה).

* **דברי תורה בשעת הסעודה:** עצה טובה קמ"ל - ללמוד בשעת הסעודה מעשה נורא הוד, משגב סגולת קדושת הלילה שלפנינו המובא בשל"ה הק' (מסכת שבועות פרק נר מצוה אות ה) שם מתואר מה נעשה בפמליא של מעלה בעת לימודינו בלילה זו. **וכן שירות ותשבחות:** מתוך שמחה ואושר.

* **האכילה בסעודה:** לא ימלא כריסו בסעודה זו כדי שלא יהא ראשו כבד עליו ויוכל ללמוד בלילה כראוי (יסושה"ע שם).

* **ברכת המזון:** לא לשכוח יעלה ויבוא.

***

סדר ליל קבלת התורה

* ימהר לבית הכנסת לעשות התיקון ולא יבטל שיחת חולין אף רגע כמימרא חס ושלום (יסושה"ע שם).

* **מעלת הניעור כל הלילה:** רבותינו הפליגו מאוד בגודל מעלת הניעורים והלומדים בליל קדוש זה (ע' זוה"ק פר' אמור ועוד) וזה תיקון על שהיו ישראל ישנים כל הלילה והוצרך הקב"ה להעירם (מג"א תצ"ד - ד בהקדמתו), **"ודע כי מי שלא ישן בלילה הזאת כלל, ולא יפסיק בשיחה בטילה, ומה שצריך לדבר ידבר בלשון הקודש, מובטח לו שישלים שנתו, ולא יארע לו שום נזק בשנה ההיא, ולא עוד אלא שהוראת חיי האדם תלויה בענין זה"** (שער הכוונות להאריז"ל ענין חג השבועות דף פט), **והעושה כן זוכה לבנים ובני בנים תלמידי חכמים, ועושה תיקון לשכינה, ומתקן פגם הראות (מועד לכל חי חודש סיון), ונרשם למעלה בספר הזיכרון והקב"ה מברך אותו בכמה ברכות ועטרות מעולם העליון (בן איש חי פר' במדבר).**

* **סדר הלימוד:** יש שעוסקין בלילה זו בקישוטי כלה בלימוד הוויות דאביי ורבא ואסוקי שמעתתא אליבא דהלכתא (וכנהוג בישיבות הק' ועוד), ויש שלומדים את התיקון ליל שבועות המובא בשל"ה (מנהג חסידיים. וכ"נ הגר"א. והקהילות יעקב ועוד) ונהריה נהריה ופשטיה.

- **יראה לחדש** איזה חידוש בדבר תורה והלכה ביום זה (חיד"א בעבוה"ק כבז).

- **באמירת התיקון** יזהר מאוד בדקדוק התיבות ממש כמו קריאת

* **ועל כולם:** ביום הזה של ערב החג וכן בחג עצמו: לראות שיהא בבית אורה טובה, על אף הטרדות בהכנת החג וסדר החג עצמו, לשדר רוגע של שמחה. בואו ונצא לקראת כלה, ביום חתונתו - זו מתן תורה.

זמן כניסת היו"ט

ירושלים	בני ברק	בית שמש	מודיעין עילית	ביתר עילית	אלעד	חיפה
6:52	7:07	6:51	7:00	6:51	6:59	7:01

* **הדלקת נרות:** יש בזה ב' מנהגים: [א] להדליק מבעוד יום (הקדמת בן הפרישה ליו"ט בשם אמו וכן נהג החזו"א (מטעם עצמו) ולקבל בזה את הרגל. ע"י ארחות רבינו עמוד ק) [ב] מנהג קדום להדליק כשחוזרים מתפילת ערבית של יו"ט קודם הקידוש, וכל אחד ינהג כמנהג אבותיו.

* **זמן הנרקה:** קודם שתדליק תברך "אקב"ו להדליק נר של יו"ט", (משנ"ב רסג/ז, ודלא כמג"א).

* **ברכת שהחיינו:** מקום שנהגו שהאשה מברכת שהחיינו בהדלקת נרות אין למחות בידן (משנ"ב שם/רג)

ליל יו"ט שבועות - מתן תורה

קבלת פנים: נהגו בהרבה ישיבות קדושות לקבל פני היום הגדול ע"י לימוד התורה. וכן ראוי גם לנו לחנך עצמינו וילדינו לקבל כן תואר פני היום טוב הקדוש הזה.

"ונתנה תוקף קדושת היום - כי הוא נורא ואיום" כל העולם כולו חל מפניך ובריות בראשית חרדו ממך בהגלותך מלכנו על הר סיני. ללמד לעמך תורה ומצוות ותשמיעם את הוד קולך ודברות קדשך מלהבות אש. בקולות וברקים עליהם ניגלת ובקול שופר וכו' (תפילת מוסף דר"ה). וידוע מהרמח"ל שבכל שנה ושנה מתעורר מחדש אותם רשפי אש להבת שלהבת. ותפקידנו לנצל יום עצום זה לתורה ולבקשה על התורה כראוי, מה גם שהיום הזה הוא מכריע (קריטי) מאוד לכל הצלחת החיים הרוחניים שלנו. וכמבואר בשל"ה (מס' שבועות) שביום זה נידונים על ביטול תורה וכמה נצליח בלימוד בשנה הבאה, ועל כן לב מי לא יירא ולעמוד ולהתחנן על נפשו וחיי הרוחניים, וישפוך ליבו כמים אל אבינו שבשמים, שיום זה מסוגל מאוד לקבל התפילות שאנו מבקשים על הצלחה בתורה (וכמובא בצרור החיים).

תפילת ערבית דיו"ט

* **מאחרין להתפלל ערבית** (אחר צאת הכוכבים ודאי) כדי שיהיו ימי הספירה ארבעים ותשע יום "תמימות" (ט"ז תצד, ושנ"ב שם - א)

* **יכוין עצמו לתפילת ערבית** בכוונה עצומה

שמע כי טוב מעט בכוונה (יסושה"ע שם) ודע דמובא בשם חכמי הסוד דגמר התיקון של ימי הספירה הוא בלימוד התיקון הנ"ל (כף החיים - תצ"ד/ח).

* **טבילה קודם עלות השחר:** ענין גדול לטבול קודם עלוה"ש לקבל תוספת קדושה, "ובכתבי האריז"ל הפליגו מאוד בגודל התיקון בזה בעולמות העליונים (יסושה"ע שם).

זמן עלות השחר

ירושלים	בני ברק	בית שמש	מודיעין עילית	ביתר עילית	אלעד	חיפה
3:58	3:59	4:00	3:59	3:59	3:59	3:55
4:21	4:21	4:22	4:21	4:21	4:21	4:18

***

ברכות השחר

* **הברכות לניעור בלילה:**

- **ברכת על נט"י ואשר יצר:** לא יברך רק אחר שעשה צרכיו קודם התפילה (משנ"ב תצ"ד/א) ויש מדקדקין גם בזה לשמוע לכתחילה מאחר (ע"פ פמ"ג בא"א תצ"ד-א).

- **ברכת אלוקי נשמה והמעביר שינה:** כדלקמן [ברכות התורה] (ע"י שע"ת הו"ד במשנ"ב סי' מ"א ס"ק כ"ד).

- **ברכות התורה:** כדי לצאת כל השיטות טוב לשמוע ברכות התורה מאחד שישן בלילה, ויכוין המוציא להוציא והשומע יכוין לצאת. (משנ"ב סי' מ"ז - כח).

- **ברכות השחר:** יכול לברך בעצמו אפילו שלא ישן כל הלילה. (שע"ת הו"ד במשנ"ב סימן מ"ו ס"ק כ"ד)

עטיפת הטלית

- **זמן עטיפת הטלית:**

ירושלים	בני ברק	בית שמש	מודיעין עילית	ביתר עילית	אלעד	חיפה
4:46	4:47	4:47	4:46	4:47	4:47	4:47

- **הכוונה קודם העטיפה:** קודם שיברך יכוין לפטור בברכה גם את הטלית קטן.

- **הבחורים שאין להם טלית גדול:** כדאי שיבקשו מאדם נשוי שיוציאם בברכה כשמברך על הטלית גדול (שערי ימי הפסח יב-ג, אות י').

תפילת שחרית

* **אופן התפילה:** צריך להתגבר ולהתאמץ מאוד להתפלל בהתעוררות כראוי כשליבו הבווער ושפתותיו הדולקות שווין כאחד, ולא ליתן לשטן שיחטפנו שינה באמצע התפילה.

* **כוונת התפילה:** "פסגת העבודה של חג השבועות הוא בשעת אמירת נשמת וברכת אהבה רבה וכל המרבה להאריך בה בהתעוררות וכוונת הלב הרי זה משובח.. יש להתבונן שלא לעשות העיקר טפל והטפל עיקר, ובפרט ביום קדוש כזה, והעיקר הוא כוונת הלב בתפילות החג, ובפרט במקומות שם מבקשים על התורה הקדושה עיקר חיותינו. (לשון הגר"ח ברים בספר מרבה חיים - פניני מועד שבועות) ועל כן פלגי מים תרדנה מעינינו בתחינה ובתחנונים בברכת "רחם עלינו ותן בלבינו וכו' והאר עינינו", בודעינו ששערי שמים פתוחים לקבל תפילותינו בשעה נשגבת זו (וכנ"ל מס' צרור החיים).

זמן הנץ החמה

ירושלים	בני ברק	בית שמש	מודיעין עילית	ביתר עילית	אלעד	חיפה
5:39	5:44	5:45	5:43	5:43	5:44	אסטרונמי
5:42 ¹⁵	5:48 ⁰⁹	5:58 ³⁹	5:52 ³⁵	5:51 ²⁵	5:48 ⁰⁹	הנראה

* **אמירת ההלל:** בכוונה ובשמחה במתן ובהכנעה (ע"י יסושה"ע ט,ב, בגודל ההתעוררות שצריך להאדם כשאומר ההלל), **בגמר ההלל:** אומרים קדיש תתקבל.

***

* **מגילת רות:** לאחר הלל קורין במגילת רות (אבודרהם הובא ברמ"א ת"צ/ט) מתוך מגילה כשירה (למנהג הפרושים), והקורא מברך שתי ברכות א. על מקרא מגילה, ב. שהחינו (לבוש ת"צ ס"ה) **ומנהג חסידים** לקרוא מתוך החומש ובלא ברכה. **[בני חו"ל** קורין את המגילה מחר ביו"ט שני (ר' מחר ז' סיון)].

* **טעם קריאת רות:** א. מה ענין רות אצל עצרת וכו' ללמדך שלא נתנה תורה אלא ע"י יסורים ועוני (ילקוט שמעוני ריש רות). ב. מגילת רות מדברת בחסד ותורתנו הקדושה, תחלתה חסד וסופה חסד (אליה רבה - תצ"ד/ו). ג. לייחס את דוד שנולד ונפטר ביום זה.

***

* **הוצאת ספרי תורה:** אומרים אין כמוך, וי"ג מידות. ותפילת רבש"ע וכו'. (לדעת האריז"ל וכ"מ במע"ר להגר"א שאין אומרים וע"י בשערי תשובה או"ח תפח ע"ס - ג). **ומה מאוד** יכוין בבקשה על פתיחת הלב לתורה ואמירת בריך שמה בכוונה עצומה.

- **מנהג בני ספרד:** אומרים כאן "אגרת הכתובה" בין הקב"ה לישראל מהגה"ק רבי ישראל נאג'רה.

* **אקדמות:** קורין לעלות לכהן (או במקום כהן). ופוחתין הספר תורה להראות לו מקום הקריאה, מכסין הס"ת במעילו. ואומרים שבח האקדמות (סידור היעב"ץ, משנ"ב תצ"ד/ב) הבעל קורא אומר והציבור עונין. - **בני ספרד:** אינם נוהגים לומר אקדמות.

- **תוכן האקדמות:** מספר שבחם של ישראל / ויכוח בין ישראל לאומות העולם המבקשים מאתנו להתבולל ביניהם ויעשו מעמנו שרים ומלכים וכו'. ואנו משיבים להם גודל חשיבותנו נגדם והשכר הגדול שמצפה לנו לעתיד לבוא / מלחמת שור הבר והלוינת בסעודת הצדיקים לעת"ל. שתיית יין המשומר לנו מששת ימי בראשית / שבח אלו שזכו לשמוע השירה הזאת / ה' רצה בנו וחפץ בנו ולכן מסר לנו את התורה.

* **קריאת התורה:** בספר הראשון עולים חמשה, וקורין בפרשת יתרו "בחודש השלישי" וגו' (שמות יט,א - כ,ב).

- **עשרת הדברות:** קורין אותם בטעם העליון (משנ"ב תצ"ד / ג. וע"י ביאור"ל שם).

- **עמידה:** נהגו העולם לעמוד בשעת קריאת עשרת הדיברות, ואסור ליחיד לישאר ליישב כשהציבור עומדים (סידור היעב"ץ, וע"י שערי אפרים שער ז' לז).

- **קודם קריאת הדברות:** אומר הבעל קורא ה"פסוק" **רַכַּב אֱלוֹ-הַיָּם רִבּוֹתַיִם אֲלֵפֵי שָׁנָאן אֶד-נִי בָּם סִינֵי בַקּוֹדֶשׁ** [תהילים סח-יח] (סידור היעב"ץ שם).

- **הכוונה בשעת הקריאה:** יצייר במחשבתו במוחש ויעורר ריגשי לבבו כאילו עומד עתה יחד עם שישים ריבוא ישראל (הרבה יותר), למרגלות הר סיני, והקב"ה בכבודו ובעצמו יורד עם רבבות מלאכים ושרפים, בקולות וברקים וענן כבד על ההר, ויתן אל ליבו גודל החלחלה הפחד והרעדה לשמוע את קול ה' הגדול והנורא עד שייעשה בשרו חידודין חידודין, וכששומע את הדברות מפי הקורא יכון כאילו שומע מפי הקדוש ברוך הוא וברוך שמו ומפי ציר נאמן ביתו משה עבד ה' (ע"י ילקוט שמעוני - יתרו, רע"א. דרך ה' לרמח"ל ח"ד פ"ח. יסושה"ע שם).

- **מפטייר:** מניחין הספר השני על הבימה, חצי קדיש, הגבהה וגלילה לספר א', קורין לעלות לאדם חשוב (ר' להלן הפטרה), קורין בפרשת פנחס 'וביום הביכורים' (במדבר כח,כו - כח,לא).

- **הפטרה:** מפטיירין ביחזקאל (א) מתחילת פרק א' [-ויהי בשלשים שנה] עד פסוק כח [-ואשמע קול מדבר]. ומוסיפין מפרק ג' פסוק י"ב [-ותשאני רוח ואשמע וגו'].

- **תהלים:** נכון ללמוד תהלים ביום חג השבועות, כי דוד המלך היה מנוחתו ביום זה, יומא דהילולא דיליה עוד יעלה לרצון ביותר אמירת תהילותיו (חיד"א מורה באצבע - ת, רכו).

***

* **מנחה:** אשרי / ובא לציון / חצי קדיש / תפילת יו"ט לשלוש רגלים / [שלוש רב (למנהג אשכנז)].

* **אזרה:** בני חו"ל יזהרו שלא לעשות מלאכת הכנה מיו"ט ראשון ליו"ט שני.

⌘ זמן מוצאי יו"ט ⌘

ירושלים	בני ברק	בית שמש	מודיעין עילית	ביתר עילית	אלעד	חיפה
8:09	8:12	8:10	8:10	8:09	8:11	8:13
מוצאי יו"ט						
8:45	8:42	8:44	8:41	8:45	8:48	8:45
זמן ר"ת						

* **מעריב מוצאי יו"ט:** אתה חוננתנו (בשמו"ע) / מקדשין את הלבנה (אם לא קדשו עדיין).

***

⌘ ז' סיון (יום ה') - אסרו חג לבני ארץ ישראל ⌘

* **שחרית:** אין (ויש) אומרים א-ל ארך אפיים / למנצח יענך (סידור היעב"ץ שאין אומרים).

- **תחנון:** אין אומרים תחנון (רמ"א תצ"ד/ב).

* **תענית:** אסור להתענות בו (שו"ע תצ"ד/ג) מפני שכשחל יו"ט בשבת היה יום זביחת הקרבנות אחר השבת והוא כעין יום טוב (משנ"ב שם סק"ו): - **ואפילו חתן וכלה** אין מתענים בו (שו"ע הגר"ז תכט/ז).

* **סעודת אסרו חג:** ונוהגים להרבות קצת באכילה ושתיה ביום אחר החג והוא אסרו חג (רמ"א או"ח תכ"ט/ב).

* **לימוד התורה:** גם ביום ז' סיון יתאמץ בתורה שהרי לדעת ר' יוסי בגמ' שבת (פו:) ביום ז' בסיון נתנה תורה (כף החיים תצ"ד/לז).

***

⌘ ז' סיון (יום ה') - יום טוב שני של גלויות ⌘

(הכל כנ"ל יו"ט ראשון, מלבד השינויים דלהלן)

1. **אין נוהגים להיות ערים:** בליל יו"ט שני דחול, חסידים ואנשי מעשה נעורים גם בלילה הזה ועוסקים בתורה (עי' יסושה"ע שם).

2. **אין מדקדקים לאכול מאכלי חלב** ביום טוב שני של חו"ל (עי' לשון רמ"א תצ"ד/ג).

3. **פיוטים שבתפילה:** הנוהגים יאמרו פיוטים של יו"ט שני המופיעים במחזורים.

4. **מגילת רות:** קורין היום לאחר ההלל (משנ"ב ת"צ/ז).

5. **אקדמות:** אין אומרים היום.

6. **קריאת התורה:** קורין בפרשת ראה מיכל הבכור (דברים טו, יט) עד סוף הפרשה.

- **וכשחל בשבת** מקדימים לקרות מ'עשר תעשר (דברים יד, כב) כדי שיהיה ז' קרואים (משנ"ב שם סק"ה).

7. **מפטיר:** קורא כנ"ל ביום טוב ראשון (רמ"א שם).

- **הפטרה:** קורין בחבקוק מ'וה' בהיכל קדשו (ב, כ) עד 'למנצח בנגינות' (גי, ט).

- **טעם קריאה זו:** משום שמדבר במתן תורה. אלוה-ה מתימן יבוא במתן תורה (רש"י מגילה לא. ד"ה ומפטירין).

8. **פיוט "ציב פתגם"** שאומרים ביום שני בעת קריאת ההפטרה נתפשט באיזה מקומות לאמרו אחר פסוק ראשון [שנן] של ההפטרה (משנ"ב תצ"ד/ב).

9. **מזכירין נשמות:** היום, ואין אומרים י-ה א-לי (ראה לעיל חג השבועות - יזכור).

***

- **נוהגים במקצת מקומות:** שגדול וחכם קורא זאת ההפטרה [וסמך לדבר: ולא במעשה מרכבה אא"כ היה חכם ומבין מדעתו. חגיגה יא:] (משנ"ב תצ"ד/ד).

- **טעם קריאתה:** על שם שנגלה בסיני ברבוא רבבות אלפי שנאן (רש"י מגילה לא. ד"ה במרכבה).

- **ברכות המפטיר:** של יום טוב.

***

* **יזכור - אב הרחמים:** בארץ ישראל אומרים, בחו"ל אין אומרים [רק למחר ביו"ט שני של גלויות] (משנ"ב תצ"ד/ז).

- **מי שיש לו אב ואם:** יוצא מביהכ"נ בשעת הזכרת נשמות (קיצוש"ע קל"ג/כא).

- **גם כשיש חתן / בעל ברית:** אומרים אב הרחמים (גשר החיים סו"פ לא).

* **מכניסין ספר התורה לארון:** אומרים יהללו / לדוד מזמור (סידור עמודי שמים ליעב"ץ ועוד), ויש נוהגין לומר מזמור לדוד הבו לה' וגו' (פרק כט). וטעמם דכל מה שאומרים כן בשבת משום שבשבת נתנה תורה, כ"ש בשבועות עצמו שנתנה בו תורה. (אליה רבא סי' קל"ד). / ובנחה יאמר / חצי קדיש.

* **מוסף של יום טוב / חזרת הש"ץ.**

- **קדושה:** מוסיפין אדיר אדירנו.

- **ותערב:** רק אם יש כהנים שעולים לדוכן - אומרים (משנ"ב כח / קע"ג).

- **ברכת כהנים:** מנגנים קודם שאומרים "שלום" / והציבור אומרים תפילת "רבש"ע".

- **סיום התפילה:** קדיש שלם (תתקבל) / אין כאלוקינו / עלינו לשבח.

- **שיר של יום:** להנוהגים כהגר"א - פרק יט [למנצח השמים מספרים], למנהג חסידים - מזמור ליום רביעי.

⌘ לך אכול בשמחה לחמך ⌘

* **קידושא רבא:** אומר הפסוק וידבר משה את מועדי ה' את בני ישראל / סברי וכו' / בורא פה"ג.

- **מאכלי חלב:** נוהגין לעשות קידוש על מיני מזונות ומאכלי חלב (ר' לעיל ערו"ט. מנהג מאכלי חלב) ואח"כ הולכים לנוח, ולאחמ"כ נוטלים ידים לסעודה בבשר ודגים וכל מטעמים (ע' דרכ"ת יור"ד סי' פט ס"ק יט, דבזה מרוויחים דעת הזוה"ק (משפטים קכה): דאסור לאכול חלב ובשר בסעודה אחת).

* **סעודת יום טוב:** הכל מודים דבעצרת בעינן נמי לכם, דיום שנתנה בו תורה הוא (פסחים סח) וישמח בו במאכל ובמשתה להראות שנוח ומקובל יום זה לישראל שנתנה תורה בו (רש"י שם).

- **דברי תורה:** וגם בשעת סעודת יו"ט יהיה דעתו על התורה (חיד"א בעבוה"ק כב, ז).

* **שמחת יו"ט:** אחי ורעי זרע ברוכי השם בנים חביבים למקום. מה מאוד ראוי לאדם בחג הקדוש הזה וכו' לשמוח בלבבו יותר מכל החגים, כדאמר רב יוסף (פסחים סח): אי לאו האי יומא קא גרם כמה יוסף איכא בשוקא. וראוי לכל איש ישראלי מעם קדוש, שיתעורר עצמו ביום הקדוש הזה - הן באמצע התפילה, הן בלימוד, וביחוד **בעת אכילה ושתיה** - להכניס שמחה עצומה בליבו ובמחשבתו, ויתן הודאה עצומה להבוי"ש שנתן חלקו וגורלו גם כן מעם קדוש הישראלי, וזיכה אותו לעבדו ולשרתו בלימוד תורתנו הקדושה ובשמירת מצוותיו הקדושים והנעלמים, יסודותיהם בעולמות העליונים הקדושים לאין קץ ותכלית (לשון יסושה"ע שם).

***

* **סדר ב' - קבלת התורה:** לנצל הזמן "ביום חתונתו - זו מתן תורה".

- **תורה:** [ומי ש-]טהר ידיים יוסיף אומץ ביום הקדוש הזה, כי אחר שינוח מעט ויסעוד סעודת הרגל הקדוש בשמחה, ימצא מקום ללמוד איזה שעות ביום (חיד"א שמחת הרגל לימוד א' לחג השבועות).